

V Ženevi so dosegli sporazum o Laosu

Konferenca o Laosu v Ženevi je izdelala dogovor o čuvanju nevtralnosti Laosa, sedaj pa čaka na sporazum med laoskimi princji.

ŽENEVA, Šv. — Se spomladi so se zbrali tod zastopniki vrste držav, ki so zainteresirane na usodi Laosa, da najdejo način zavarovanja njegove nevtralnosti. Konferenca sta sklicali Sovjetska zveza in Anglija, ki sta predsedovali konferenci, ki je dosegla dogovor o premirju v Indokini 1. 1954.

Razgovori so se vlekli 7 mesecev, sedaj pa so se končno prizadele države sporazumele in sestavile dogovor, po katerega določbah bodo varovali neodvisnost in nevtralnost Laosa. Izvajanje dogovora bosta nadzorovali Sovjetska in Anglija ter posebna mednarodna komisija, ki jo sestavljajo Indija, Poljska in Kanada. Ta komisija obstoja na temelju v Ženevi sklenjenega premirja v Indokini iz leta 1954.

Ameriški predstavnik je dogovor hvalil kot primer, ki lahko služi za vzor v podobnih slučajih drugih. Tudi predstavnik rdečice Kitajske se je o dogovoru zelo pohvalno izrazil.

Predstavniki 14 držav, ki se konference udeležujejo, čakajo sedaj le še na laoske prince, da se dogovore in sestavijo skupno vladno, ki bo prevzela oblast v deželi. Predsednik krajeve vladne prince Bun Um, vodja nevtralcev princ Suvana Fuma in vodja levčarjev in komunističnih vojaških oddelkov princ Sufanuvong so se domeni, li, naj bo predsednik vladne prince Suvana Fuma, ne more se pa sedaj sporazumeti, kdo vse naj bo v vladi zastopan.

Komunisti, ki imajo vojaško zasedeno pol države, hočejo imeti tudi glavno besedo v vladi, temu se ne upira samo princ Suvana Fuma, ampak prav tako odločno princ Bun Um, predsednik kraljeve vlade, ki se še ne smatra vojaško dokončno poražen. Če se principi ne bodo sporazumeli, pride lahko do novih bojov kljub sporazumu v Ženevi.

Astronavt Glenn se pripravlja na polet

CAPE CANAVERAL, Fla. — Astronavt John H. Glenn, ki je določen kot prvi ameriški potnik za pot okoli Zemlje v vesolju, se je naselil v prostorih, ki so določeni za neposredne priprave za sam polet. V istih prostorih sta se pripravljala na svoj polet tudi astronauta Shepard in Grissom.

Polet je določen po tujak kroženih vestih na 20. december, če se bo seveda pokazalo, da ni bilo pri poletu šimpanza Enosa pretekli teden več težav, kot je bilo ugotovljenih doslej. Raketa Atlas, ki bo pognala vesoljsko vozilo Mercury na pot okoli zemlje, že stoji pripravljena na svojem mestu.

Vremenski
prerok
pravi:

Večina sončno in toplejše. Najvišja temperatura 43.

Novi grobovi

Jennie Trsinar
Včeraj je po dolgi bolezni umrla v St. Alexis bolnišnici 73 let stara Jennie Trsinar, roj. Travnik, z 10505 Prince Ave., doma v Zužemberku na Dol., od koder je prišla v Ameriko pred nekako 50 leti. Bila je vdova, mož John ji je umrl pred 4 leti. Bila je mati Jean Yunger (Kalif.), Stanleya, Albina Jordanek, Edwarda, Rudolpha, pok. Ralpa, Alberta, Irene Novak, Lawrencea in Edmunda, enajstkrat stara mati, sestra Antona Johna, pok. Joa in Martina Travnika, pok. Roze Kosmač, Mary Markovic in Franka Travnika (v Jugoslaviji). Bila je članica Podr. št. 15 SZZ in Društva Mir št. 10 SDZ. Pogreb bo iz Hopko pogreb. zavoda na 3601 E. 93 St. v soboto ob 8:30 zjutraj, v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo. Truplo bo položeno na mrtvaški oder jutri popoldne ob dveh. Pogreb je v oskrbi Fortunovega pogreb. zavoda.

Angleška armada ne bo povečana v Evropi

WASHINGTON, D. C. — Kot vsako leto želita tudi letos tako Amerika kot Francija, naj bi Anglija povečala številčno stanje svoje armade v Evropi. Znašalo naj bi 55.000 mož, kot določa pogodba.

Angleži nimajo v Evropi veliko moštva in ga tudi ne mislijo tja poslati. Sklicujejo se na svoje preprečanje, da evropskega kontinentu ne grozi nobena vojna nevarnost in da so morali doma ustvariti posebno strateško rezervno, ki je namenjena za akcije po vsem svetu, torej tudi v Evropi.

Amerika misli, da bi se morala Anglija bolj vezati na Evropo tudi v vojaškem pogledu, ako hoče vstopiti v evropsko gospodarsko skupnost. Francozi pa bi radi videli več angleških čet v Evropi, ker se bojijo, da bo nemška armada postala tudi v NATO okviru tako močna, da ostale evropske armade ne bodo v primeru z njo nič pomenile. Tega seveda ne misli De Gaulle, ampak tisti, ki upajo, da postanejo njegovi nasledniki.

Angleški vladi so vsa ta različna stališča dobro znana. Zato bo svojo narodno obrambo in njene probleme razložila začetkom prihodnjega leta v posebni "beli knjigi."

Vatikan je imel svoje opazovalce na zasedanju Svetovnega sveta cerkva

NEW DELHI, Ind. — Letošnje zasedanje Svetovnega sveta cerkva z glavnim sedežem v Ženevi v Švici se je vršilo v indijski prestolici. Trajalo je od 19. novembra do včeraj. Značilno je bilo po dveh dogodkih.

Svet je sprejel v svojo sredo celo vrsto pravoslavnih cerkva. Svet ni torej več izključno protestantovska organizacija, kot je bil do sedaj, je protestantovsko-pravoslavna. Na drugi strani je pa Vatikan poslal na zasedanje 5 opazovalcev. To niso bili cerkveni politiki, ampak strokovnjaki, ki dobro poznajo tako pravoslavje kot protestantizem. Kot opazovalci se naravno niso udeleževali debat in tudi niso dajali nobenih izjav. Pač pa se niso izogibali zasebnim razgovorom z udeleženci zasedanja.

Vošcite praznike prijateljem in znancem v Ameriški Domovini!

V Parizu nenaklonjeni ameriškim predlogom

V francoskih vladnih krogih odklanjajo ameriške zamisli in predloge za rešitev berlinskega spora.

BONN, Nem. — Francoska vlada je obvestila zahodnonemško, da je proti povezavi Zah. Berlina z Zahodno Nemčijo, kot so jo menda predložili Adenauerju tekom njegovega zadnjega obiska v Washingtonu kot del načrta za ureditev berlinskega spopra s Sovjetsko zvezo. Nemška vlada do predloga ni zavzela končnega stališča, ker se hoče o tem Adenauer še pogovoriti z De Gaullem, katerega bo obiskal konec tega tedna v Parizu.

Razgovori De Gaulle in Adenauerja bodo pokazali, ali je mogoče računati skoro na razgovore med zahodnimi silami in Sovjetsko zvezo o vprašanju Berlina in Nemčije ali ne. Trdijo, da bo Adenauer skušal pridobiti De Gaulle za razgovore, da je tako vsaj obljubil v Washingtonu. V Parizu so v poučenih krogih pričrli, da bo De Gaulle popustil, če bo Adenauer le dovolj vstrajen. Macmillanova zadevna predloga in razloge je De Gaulle zadnjič, ko je bil na obisku na Angleškem, gladko zavrnil čes, da mora o tem najprej govoriti z Adenauerjem.

Južni Vietnam bo dobil vojaško pomoč tudi od drugih držav

SAIGON, Juž. Viet. — Režim sedanjega predsednika Diema se je zelo razveselil, ko je mogel ugotoviti, da ga hočejo vojaško podpreti tudi druge države in ne samo Amerika. To so Anglija, Malaja, Tajska, Avstralija in Cankajškova Kitajska. Na drugi strani vietnamska vlada ne računa z direktno pomočjo SEATO. V čem naj bi nova pomoč obstajala, še ni objavljeno. Upajo, da bo koordinirana z ameriško, akoravno Diem tega ne bo ravno vesel.

ZOPET V GORAH — Švica je vzela nekaj tibetanskih beguncev, ki so se umaknili pred komunističnim nasiljem v Indijo. Na sliki vidimo skupino teh beguncov, ko jim uslužbenka Švicarskega rdečega križa razkazuje novo okolico.

Kardinala Mindszentya bo Kadar pomilostil?

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Leslie Munro, ki mu je glavna skupščina Združenih narodov naložila nalogo, naj preišče položaj na Madžarskem v zvezi z resolucijami sprejetimi leta 1956 in kasneje, je skupščini predložil poročilo, v katerem trdi, da je vlada Janoša Kadarja tako slaba, da se brez opore sovjetkih čet ne bi mogla držati.

Izgleda, da se Kadar tega dobro zaveda. Zato se trudi, da bi izboljšal svoje odnose z demokratičnim svetom in si tako posredno izboljšal tudi položaj doma. Njegov namestnik G. Kalalai je v imenu vlade izjavil tujim časnikiarjem, da je ta pripravljen pomilostiti kardinala Josepha Mindszentya, če bi to služilo k ureditvi odnosov z Združenimi državami. Kardinal je v ameriškem poslaštstvu v Budimpešti od novembra 1956, ko so sovjetske čete strle madžarski narodni upor.

Rusk in Freeman nista edina glede izvoza

WASHINGTON, D. C. — Na zasedanju znane organizacije GATT se niso niti zedinili, kaj naj sklenejo glede stikov z Evropsko gospodarsko skupnostjo, Kennedy pa tudi še ni povedal, kako se bo glasil njegov predlog o zunanji trgovini, v njegovem kabinetu sta se pa vendarle že udarila državni tajnik Rusk in tajnik za poljedelstvo. Freeman očita Rusku, da je njegov namestnik Ball preveč liberalen in popustljiv pri pogajanjih v okviru GATT in da bodo visoke carine na deželne pridelke, ki jih bo vpeljala Evropska gospodarska skupnost, prehud udarec za ameriški izvoz. Trdi, da mora Amerika najprej misliti na lastne interese. Rusk mu seveda ugovarja, da naša dežela ne more sedaj voditi take izolacionistične politike kot pred nekaj desetletji. Spor se je dovalil že do Bele hiše, toda Kennedy ne kaže nobenega veselja, da bi se že sedaj mešal vanj.

ZDRUŽENI NARODI MIRIJO KATANGO S -- SILO OROŽJA!

Tekom včerajšnjih spopadov med vojaštvom Katange in četami Združenih narodov je bilo okoli 40 domačinov mrtvih. Indijske enote ZN kljub vsemu niso mogle odločilno zmagati, zato je danes poseglo v borbo letalstvo ZN. Bombardiralo in obstreljevalo je katanška vojaška oporišča. Ameriška letala prevažajo čete ZN.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Glavni tajnik ZN U Thang je včeraj po razgovoru z glavnim zastopnikom ZN v Kongu Švedom S. Linnerjem dal gen. Raji, poveljniku indijskih čet ZN v Kongu, vsa polnomočja, vojaška in civilna, da napravi mir in red v Katangi. Odredil je, da mu pri tem pomagajo letalske sile ZN, pa mu poslal tudi nove vojaške okrepitve. Te prevažajo ameriška prevozna letala, ki so bila dana na razpolago Združenim narodom za to akcijo. Tekom včerajšnjega dne so se vršili hudi boji v Elisabethvillu, glavnem mestu Katange. Najmanj 40 članov domače katanške vojske je bilo mrtvih. Predsednik Katange Čombe je danes izjavil v Parizu, kjer se je ustavil na poti v Brazilijo, da se bo takoj vrnil v Katango, da prevzame vodstvo odpora.

Do boja med katanškim vojaštvom in četami Združenih narodov je moral priti, ko so se ZN odločili, da v smislu resolucije ZN "napravijo" v Katangi red in jo pokore za vladno v Leopoldvillu, kar so poskusili že v preteklem septembru, pa pri tem pogoreli. Sedanji poskus je boljše pripravljen. Poleg odločenih indijskih in švedskih čet sodelujejo tudi letalske sile, lovska letala, ki jih je dala ZN na razpolago Švedska, in bombničarje vrste Canberra, ki jih je dala Indija.

V včerajšnjih ostrih spopadih so imeli domačini okoli 40 mrtvih, toda četam ZN se ni posrečilo zlomiti njihovega odpora. Elisabethville je bil kot mrtvo mesto. ZN so imeli po lastni izjavi le enega mrtvega, po podatkih katanške zunanje ministrice Kimbe pa devet. Katanške oborožene sile štejejo okoli 12.000 mož, ki pa jim manjka težkega orožja. ZN so imeli doslej v Katangi okoli 6.000 mož. Včeraj in danes pa so dobili okrepitve.

Odločilno utegne biti letalstvo ZN, proti čemur izgleda Čombe trenutno nima kaj postaviti. Združeni narodi se bodo nemara polastili glavnih središč in večjih gospodarsko-pomembnih naselij, vsa ostala pokrajina pa bo ostala v oblasti domačinov.

Belgijska vlada noče načeti vprašanja federacije

BRUXELLES, Belg. — Tako med Flamci kot med Valonci je dosti pristašev ideje, naj se Belgija razdeli v dva dela, flamskega in valonskega, ki naj bosta povezana v skupni federativni državi.

Z idejo sta se morali pečati tudi obe vodilni stranki, ki tvorita sedanjo koalicijsko vladno. Obe sta na svojih zborovanjih odbili predlog, naj se izjavita za federativno preureditev države. Belgijska administracija bo torej ostala neupremenjena.

Titovci podpirajo alžirske begunce

TUNIS, Tun. — Jugoslovanski rdeči križ je objavil, da bo poslal sem dve bolnišnici s po 50 posteljami in dva zdravstvena dispenzarija kot pomoč beguncem iz Alžirije, kjer že osmo leto teče boj za neodvisnost dežele med domačini in Francozi.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

Gospodarske težave v rdeči Kini vedno hujše

Pomanjkanje hrane je začelo vplivati na obseg industrijske proizvodnje.

HONG KONG. — Vlada rdeče Kitajske išče stike z veletrgovci z žitom in tipa, ali bi mogla pri njih kupiti večje količine pšenice iz Avstralije ali Kanade kar na kredit. Tak poskus potrjujejo domneve, da so devizne zaloge Peipingu izčrpane in da se Moskva upira, da bi se na preji financirala pogrešene kitajske poskuse z agrarnimi komunami.

Moskva se tudi ne meni dosti za kitajsko nesrečo, da je namreč bila kar tri leta po vrsti slaba letina. Ne gane je tudi dejstvo, da na Kitajskem tako hudo primanjkuje hrane, da je nimajo dosti niti industrijski delavci. Ti so tako izčrpani, da ne morejo doseči postavljenih norm. Tako je na primer jeklarška industrija že do sedaj za tri milijone ton jekla v zaostanku napram letnemu planu.

Vlada je morala opustiti novačenja na deželi, da ne potegne iz kmetijstva preveč mladih delovnih sil. Pod posledicami slabše prehrane trpi tudi delo v rudnikih. Letnih planskih kvot ne bodo dosegli premovalniki, kar že sedaj občutno prizadene nekatere panoge težke industrije. Težko pa je reči, koliko vplivajo gospodarske težave na zunanjo politiko kitajskih komunistov. Sodobne o tem predmetu se močno razlikujejo med seboj.

V republiki El Salvador bodo 17. decembra volili predsednika

EL SALVADOR. — Ta majhna republika se ravna po tipu "svobodne demokracije", kot je v navadi v Latinski Ameriki. Januarja lani so generali prekučili znanega predsednika Lemusa, vlado je prevzelo vojaštvo, ki jo je pa imelo le leto dni. Letošnjega januarja je namreč prevzel vladno "direktorij", ki je pa tudi pod močnim vojaškim vplivom. Sedaj je razpisal volitve za predsednika.

Nastopata v glavnem dva kandidata. Enega je postavila vladna stranka, drugega opozicija. Kandidat vladne stranke uživa tudi podporo vojaštva, s čemur opozicija, ki obstoja iz treh strank, ni zadovoljna. Razume se, da ima vladni kandidat več upanja na zmago kot opozicijski.

Iz Clevelanda in okolice

V petek zapovedan praznik — Jutri, na vigilijo pred praznikom Brezmadežnega spočetja, je strog post. V petek je zapovedan praznik Brezmadežnega spočetja in ni posta.

Veselite v družini — Mr. in Mrs. Frank Lemut s 3606 E. 81 St. se je rodila hčerka, ki bo delala družbo starejšemu bratcu. S tem sta postala Mr. in Mrs. Frank Stražar 17-letni starci očci in stara mati. Čestitamo!

Rokoborba — Jutri, v četrtek, zvečer se bodo v Areni pomerili v rokoborbi: Bobo Brazil in Sejk, Ivan in Karol Kalmikoff ter Mike in Doc Gallagher ter še štirje drugi pari. Začetek ob 8:30.

Zadušnica — Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Oblak ob 10. obletnici smrti. Jutri ob 8:15 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Jos. Urbas ob 14. obletnici smrti.

V soboto ob osmih bo v cerkvi sv. Vida ob drugi obletnici smrti sv. maša za pok. Franciško Pirnat, ki je umrla v Jugoslaviji.

Čemu in zakaj privatne katoliške šole?

NEW YORK, N. Y. — Število katoliških šol in učencev raste v tem stoletju skoraj trikrat hitreje kot število javnih šol in njihovih učencev ter dijakov. Nad 6 milijonov učencev obiskuje okroglo 13.000 katoliških ljudskih in srednjih šol. To je gotovo za našo deželo pojav, ki mu je treba posvetiti pozornost. Sklad Carnegie Corp. je podaril univ. Notre Dame \$350.000 s predlogom, naj tekom treh let zbere vse potrebne podatke in jih tako razporedi, da se bo jasno videlo, zakaj katoliško šolstvo tako nitro napreduje v naši deželi. Univerza je že imenovala v ta namen poseben odbor, ki bo verjetno štel 12 članov. Imel bo pa tudi svojo lastno upravo.

Zadnje vesti

NEW DELHI, Ind. — Predsednik vlade Nehru je izjavil v parlamentu, da bo Indija z vojaško silo nastopila proti rdeči Kitajski, če bo kitajsko vojaštvo skušalo prekorčiti mejo in zasedati indijsko ozemlje. Pripomnil je, da vojna z rdečo Kitajsko ni "izključena".

BERLIN, Nem. — Skupini Vzhodnih Nemcev se je posrečilo pobegniti v Zah. Berlin z vlakom, ki ga je vodil 28 let stari strojevodja Harry Deterling. Vlak je pognal iz Vzhod. Berlina z vso brzino preko meje v Zah. Berlin, kjer je 25 od 32 ljudi na vlaku, zaprosilo za zavetje.

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — Izgredi in spopadi v mestu se nadaljujejo. Vojaštvo se še ni odločilo za trden nastop, ki naj bi napravil red in mir. MOSKVA, ZSSR. — Tu se je danes sestal Vrhovni svet, sovjetski parlament. Nikita Hruščev je ob njegovi otvoritvi napovedal, da bo proračun za sovjetske oborožene sile zaradi mednarodnega položaja povečan za eno tretjino.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 234 Wed., Dec. 6, 1961

Privatna podjetnost ali vlada?

Amerika je dežela privatne podjetnosti, kjer vrše krajevne, državne in zvezne vlade le one naloge, ki zadevajo celoto, pa prinašajo preje bremena kot dobiček. V preteklosti smo ponovno doživeli hude debate o izrabljanju narodnih vodnih sil. Privatna podjetja so bila in so danes pripravljena graditi elektrarne, kjer se jim od tega obeta dobiček. Proti temu se je dvignila skupina ljudi, ki je mnenja, naj izkorišča splošno narodno bogastvo v splošno korist javna roka, vlade raznih vrst in stopenj.

V deželi smo dobili tako poleg vrste privatnih električnih družb tudi znano TVA, ki oskrbuje z električno silo velik del dežele na jugovzhodu.

Debata o tem, ali je boljše, da prevzame neko nalogo, ki zadeva korist splošne javnosti, privatna družba ali vlada, se je oživila pred nekaj leti, ko so začeli preudarjati gradnjo atomskih elektrarn. Privatne električne družbe so se vneto pognale za to, da prevzamejo nalogo. Ko je postalo jasno, da bodo atomske elektrarne še dolgo dražje od običajnih, se je vna privatnih družb ohladila. Atomsko komisija zvezne vlade izvaja vrsto preskusov atomskih elektrarn v zvezi s privatnimi podjetji.

V zadnjem času je bila sprožena v javnosti debata o tem, ali naj privatne družbe prevzamejo ustvaritev sistema umetnih satelitov, ki bi omogočil neposreden prenos televizije po vsem svetu in olajšal telefonske zveze med zemljami, ali naj to nalogo prevzame zvezna vlada.

Ameriške privatne družbe, ki oskrbujejo telegrafsko in telefonsko službo v deželi in izven nje, največ American Telegraph & Telephone Co. ter njene podružnice z raznimi imeni, so preložile sestavitve posebne korporacije, v kateri bi bili poleg njih zastopane tudi zvezna vlada ZDA in tuje družbe, ki bi se hotele pridružiti. Nova korporacija ne bi delala za dobiček, vendar bi bila pod nadzorom zvezne vlade.

Privatne družbe, ki žele prevzeti ustvaritev satelitskega sistema, trdijo, da je to v korist javnosti, saj ne bo treba davkoplačevalcem nositi stroškov ne za samo ustvaritev sistema ne tveganja glede njegove uporabnosti. Pri tem opozarjajo, da je Amerika vzor privatnega gospodarstva in privatne podjetnosti po vsem svetu in bi na ta način pokazala, da je zvesta svoji tradiciji in se ne podaja na pot, ki je v navadi v socialističnih deželah.

Zagovorniki privatnih družb zagotavljajo, da bo njihova podjetnost na polju ustvaritve satelitskega sistema za prenos televizije in izboljšanje medcelinske brzojavne in telefonske službe koristila tudi naporom zvezne vlade pri prodiranju v vesolje. Skušnje in morebitne nove znanstvene ugotovitve njihovega dela bodo prišle v korist tudi vladi in njenim ustanovam.

K debati se je oglasilo tudi več takih, ki so proti temu, da bi privatne družbe prevzele nalogo zgraditve satelitskega komunikacijskega sistema. Trdijo, da se te družbe ženejo sedaj za prevzem te naloge zato, ker je že zvezna vlada izvedla večji del dragih preskusov in vse drugo predhodno delo. One bodo izvedle preostalo delo in nato žele koristiti od naporov, ki so bili izvedeni z javnimi sredstvi.

Družbe odgovarjajo, da je zvezna vlada razvila rakete, ki so potrebne za ustvaritev satelitskega komunikacijskega sistema, za namene narodne obrambe, njihova uporaba v druge namene je le vzporedna. Pri tem poudarjajo, da bodo rakete in vse drugo, kar bo v zvezi s pošiljanjem satelitov na njihovo stalno pot v vesolje, zvezni vladi plačale.

Predsednik Združenih držav John F. Kennedy je poleti izjavil, da so ameriške privatne družbe popolnoma sposobne prevzeti imenovano nalogo in jo uspešno izvesti. Zvezna komisija za komunikacije je vodnike družb, ki se ukvarjajo s telegrafskimi, telefonskimi in radijskimi zvezami, pozvala, naj izdelajo primeren načrt in ga ji predložijo, da bo delo na novem satelitskem sistemu čim prej steklo.

Družbe so se med seboj domenile in ustvarile poseben odbor, ki je izdelal načrt. Načrt upošteva koristi javnosti in je po izjavah njegovih ustvarjalcev prav praktičen. Upošteva v polnem sposobnosti privatnih družb, ki so pod nadzorstvom vlade ustvarile v naši deželi najboljši sistem telefonskih, telegrafskih in radijskih zvez na vsem svetu. Priznava novemu sistemu vrednost tako v pogledu prenosa televizije kot v pogledu izboljšanja telefonskih zvez med zemljami. Prepušča ustvaritev takega sistema družbam, ki se ukvarjajo s telefonsko, telegrafsko in radijsko zvezo že dolga desetletja in so si na tem polju nabrala tudi vrstokušenj.

Načrt predvideva možnost sodelovanja vseh zadevnih družb, domačih in tujih, že obstoječih in takih, ki bodo šele nastale neke v bodočnosti. Te družbe se lahko vključijo v novo korporacijo kot njene solastnice, lahko pa le tudi kot najemnike sistema umetnih satelitov za svoje potrebe.

Celotne stroške izvedbe načrta prevzamejo družbe, ki se sistemu priključujejo. Njihova naloga bo tudi skleniti

potrebne dogovore s tujimi podjetji, javnimi in privatnimi, za uspešno in gladko obratovanje celega sistema po vsem svetu.

Kljub nasprotovanju dela javnosti in skupine kongresnikov izgleda, da bo načrt privatnih družb sprejet in v nekaj letih tudi izveden.

BESEDA IZ NARODA

Žrtvam nacističnih nasilij: Prijavite se za odškodnino

Cleveland, O. — Od visokega komisarja za begunce pri Združenih narodih je bilo poslano obvestilo z dne 17. oktobra t. l. sledeče vsebine:

Združeni narodi, Urad visokega komisarja za begunce (Office of the High Commissioner for Refugees) New York. Dne 17. oktobra 1961: — Visoki komisar za begunce pri ZN opozarja, da je 31. december 1961 zadnji dan za vlaganje prošelj za odškodnino iz fonda, ki ga upravlja visoki komisar v smislu dogovora z Nemško zvezno republiko od oktobra 1960.

Ponovno opominjamo v skladu s prejšnjimi naznanili visokega komisarja, da ima omenjeni dogovor dva namena:

I. Nemška zvezna vlada je dala na razpolago visokemu komisarju 45.000.000 DM (nemških mark) za podporo osebam, ki so bile preganjane po nacional-socialističnih razlogov narodne pripadnosti, ki še vedno niso upravičeni, da bi dobili odškodnino po nemškem odškodninskem zakonu.

Da bi oseba bila upravičena prejeti odškodnino iz fonda 45.000.000 DM je morala le-ta biti begunec dne 1. oktobra 1953 v smislu konvencije iz leta 1951, ki določa status begunca. Ako je kdo po tem datumu izgubil status (značaj) begunca radi tega, ker je dobil drugo državljanstvo ali kako drugače, to ne odvzame upravičenosti do odškodnine.

(To se pravi, da tiste, ki je IRO svoječase imel vpisane kot begunce ali pa kakka druga begunca organizacija, ki je bila priznana po UNO kot taka, so upravičeni vložiti prošnje za odškodnino, ako so bili preganjani iz razlogov, ki jih navaja Oznanišilo Visokega Komisarja. Op. prevajalca).

Preživeli sorodniki osebe, ki je umrla radi preganjanja, morejo pod določenimi pogoji tudi biti upravičeni do te odškodnine.

Vse osebe, ki stanujejo v ZDA, ki tega še niso storile in ki mislijo, da spadajo pod določila tega dogovora, so s tem opozorjene, da takoj pišejo za informacijo o njih upravičenosti (dobili bodo takoj formularje, Op. prevajalca) na sledeči naslov:

U. N. H. C. R.
Room 3268
United Nations,
New York, N. Y.

Na gornjem naslovu lahko dobite informacije v angleškem, ukrajinskem in poljskem jeziku. Zadnji dan za izpolnitev prošelj — ponavljamo — je 31. december, 1961. (samo še 3 tedne časa).

II. Pod tem dogovorom bodo tisti begunci, ki so dobili stalne telesne poškodbe ali oškodbe na zdavju radi njih nacionalitete (narodne pripadnosti) sedaj dobili odškodnino v isti izmeri kot druge skupine žrtve preganjanja. Ta del dogovora bo izvedla nemška zvezna oblast.

Tisti, ki mislijo, da so upravičeni na to odškodnino pod točko II. tega dogovora naj pišejo na sledeči naslov:

Bundesverwaltungsamt

Hochhaus

Cologne (Koeln) — Germany.

Zadnji dan za vloge teh prošelj je 31. december 1962. (do konca drugega leta.)

morda po tem Dogovoru upravičeni do večje odškodnine, nujno opozarjamo, da vlože, oziroma zopet vlože zahtevke na Bundesverwaltungsamt, katerega naslov smo zgoraj navedli.

Kot dodatni varnostni ukrep svetujemo; vsi preganjanci iz narodnostnih razlogov, ki dosejše ne niso dobili ugodne rešitve njihovih zahtevkov od Nemške Zvezne vlade, naj tudi vlože vlogo na Urad visokega komisarja radi morebitne odškodnine iz fonda 45.000.000 DM.

Gornje sem prevedel iz nemškega, nov, da opozorim morebitne slovenske upravičence, ki so bili med vojsko preganjani, da vlože svoje svoje odškodninske zahtevke pri Visokem Komisarju Društva narodov oziroma na Bundesverwaltungsamt, kot jih pojasnuje gornje oznanilo. Pičite takoj — za visokega komisarja je le še tri tedne časa — po formularje, vsak kdorkoli le misli da je upravičen. Formularje bo dobil v štirih dneh. Jih je lahko izpolniti. Dokumentacijo lahko pošljete po 31. decembru 1961. Glavno je, da je Vaša osnovna uradna vloga vložena in registrirana pri visokem komisarju v New Yorku vsaj do 31. decembra letos. Znano mi je, da je malo Slovencev, ki bi že bili vložili zahtevke na odškodnino pri visokem komisarju in tudi vem, da je med Slovenci veliko beguncev, ki bi na tako odškodnino bili upravičeni. Na to odškodnino niso upravičeni samo begunci, ki so bili med vojsko v nemških koncentracijskih taboriščih, ampak tudi taki n. pr., ki so bili odgnani na prisilno delo ali preseljeni, kakor n. pr. iz Brežiškega okraja in podobno.

Kdorkoli le misli, da ima razlog, na tako vlogo naj vložijo!

Ing. Jože Sodja.

Zupanova mati so umrli

Cleveland, O. — V četrtek, 29. nov. t. l., je umrla v bolnici sv. Janeza ga. Pavla Zupan, sestra ga. Lojzeta oziroma teta ga. Jožeta Vrtačnika, dveh dobro poznanih naših rojakov, ki živita s svojima družinama v zapadnem delu našega mesta.

Rajnka gospa Pavla je bila rojena 1885 v vasi Jazbine, župnija št. Jurij pod Kumom. V Ameriko je prišla 1906 iz Svibnega pri Radečah, kamor se je bila leto prej prisožila na dom Franceta Zupana. Mlada zakonca sta bila namerjena v Ameriki ostati samo par let, toliko da bi se nekaj opomogla, kot pač vsi drugi slovenski ameriški vseljenci iz tistega časa. Najprej sta se naselila v Pennsylvaniji, koder je bilo takrat največ slovenskih naseljencev. Mož je delal najprej v rudniku nato pa na kmetiji, ona pa je skrbela za družino, ki se je od leta do leta večala. Po kratkem času pa sta se preselila v državo New York, kjer pa tudi nista ostala dolgo. Vrnila sta se v Pennsylvanijo, od tod pa sta kmalu odšla v Cle-

veland, kjer sta se naselila na področju sedanje 130. zapadne ceste, katero je v tistem času imelo še čisto kmečki obraz. Tudi tukaj so Zupanovi še kmetovali, kesneje pa so kupili od sedanjega slovenskega ameriškega senatorja Franceta Lovšeta hišico na današnji Puritas Ave., v kateri živi sedaj nečak rajnke ge. Pavle g. Jože Vrtačnik s svojo družino.

Zupanovima se je v zakonu rodilo devet otrok, ki so še vsi živi in zdravi ter vsi poročeni, in sicer pet sinov: France, Albin, Slavko, Polde in Rudi, ter štiri hčere: Rezika, por. Micka; Kristina, por. Lunder; Micka, por. Less, in Amalija, por. Cigan. V tej zvezi velja omeniti, kar je zelo častno za rajnko mater Pavlo, da vsi njeni otroci dobro znajo njen rodni jezik.

Mož rajnke ge. Pavle France se je 1941 smrtno ponesrečil pri tesarskem delu. Njegovo truplo počiva na Kalvariji. Zraven njega smo pret, soboto, 2. dec. t. l. položili tudi truplo ge. Pavle. Tu čakata sedaj večnega vstajenja.

V domovini, v št. Juriju pod Kumom, je rajnka zapustila brata Jančeta, tukaj v McDonaldu v Penna. brata Jakoba, v Clevelandu pa brata Lojzeta. Pred njo pa sta že umrli brat Matija in sestra Marička. — Rajnka je dalje zapustila okrog 40 vnukov, pravnukov in enega prapravnuka.

Kot dobra Slovenka je imela rajnka naročeno Ameriško Domovino, nabožni mesečnik Ave Maria in knjige Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Bila je članica podružnice št. 21. Slovenske ženske zveze. Članice le-te so se zbrale pret. petek t. m. zvečer v Corriganovem pogrebem zavodu na Lorain Ave. ob krstni rajne svoje sestre Pavle in skupaj z drugo slovensko družino, ki živi v zapadnem delu Clevelanda, zelo lepo opravile za njo sv. rožni venec in litanije Matere božje. Rajnka mati Pavla je bila dobrega srca. Po svoji moči je rada vsakomur pomagala. Spadala je v župnijo St. Mel na Triskett cesti, v kateri je bila v soboto 2. t. m. zanjo opravljena tudi pogrebna sv. maša — Naj počiva v svetem božjem miru! Preostalih pa prisrčno sožalje!

J. S.

St. Clair Savings uvedla avtomatičen sistem obračunavanja z Remington-Rand Univac strojem

CLEVELAND, O. — Znan slovenski denarni zavod St. Clair Savings Association je nedavno uvedel v svojem centralnem uradu na E. 185. St. elektronski sistem avtomatičnega računanja in knjigovodstva. Predsednik P. Schneller je objavil, da bodo v bodoče v zavodu opravljali vse te posle z Remington-Rand Univac komputerjem, ki je sposo-

ČE VERJAMETE AL' PA NE!

Na željo večjega števila starejših čitateljev lista ponatiskujemo del sestavkov pok. urednika J. Debeveca. — Ured.

Likar je "Pri vragovih" prizoroval in prilival. Začel je s skromnim začetkom. En polič vina si je naročil in kos prešuta z ogalom kruha. Pa ni jemal pravega razmerja med jedačo in pijačo, zato se je znašel pred njim prazen polič in še dobršen kos prešuta s kruhom. Ne gre; si je mislil previdni Likar, da bi požiral suh prešut.

Naročil si je še en polič, tera in mlatil naprej. Pa se mu zopet ni prav uneslo. Zmanjkalo mu je prešuta, dočim je bilo v poliču še precej pijače. Ni kazalo drugače, da je poklical še dodaten kos prešuta in še krajec kruha. Pa mu tudi zdaj ni šlo z računi skupaj. Ni mogel, pa ni mogel ukreniti tako, da bi popravil vse nakmalo: jedačo in pijačo.

V tej tekmi za resnico in pravico je pa naneslo, drugače ni moglo biti, da se ga je Likar močno nalezal. Postal je od sile pogumen mož in je dokazoval vsakemu, ki ga je utegnil poslušati, da je v svoji hiši on gospodar in naj si le upa reči, kdo, da bi se bal svoje žene. Kakopak! "Naj gre kdo klicat mojo babo, da bo videla, kako se mi dobro godi," je vpil. "Recite ji, naj pride pit!" Kdo bo šel notri v žirovnicu po Likarce, neki. In tudi če bi bilo bližje, da bi res lahko kdo stopil ponjo, bi ne bilo to varno. Z burkljami bi mu pokazala vrata in mu jih nalozila na hrbet.

Pri sosedni mizi so sedeli fantje in se veselo zabavali nad razsoranim Likarjem, ki je bil tako neznanjsko pogumen. Saj so vedeli, da ga bodo doma sprejele litanije in primeren blagoslov. Staknili so glave skupaj in

— V mestu Los Angeles pride povprečno na vsake štiri družine pet avtomobilov.

se domenili, da bodo eno Likarju zaigrali, da bo pomnil, kdaj se je ustil pred ljudmi, da je v domači hiši gospodar. V svojo zarodo so vpleli tudi starega Vraga, ki je bil že itak vseh muh poln in ki je takoj pristal k načrtu. Dva fanta sta stopila iz gostilne in se napotila k sosedu, ki je imel velikega in bradatega kozla ter ga z velikim trudom privlekla v Vragov hlev, kjer je kozica pohlevno čakala na svoje, ga novega gospodarja. Odvezala sta kozico, na njeno mesto pa privezala kozla. Oba, kozel in kozica sta močno protestirala, toda proti močnim fantoma nista opravila nič. Fanta sta šla nazaj v hišo, šepnila prijateljem in gostilničarju Vragu, da je vse urejeno v hlevu. Vrag je prinesel Likarju še en polič "na hišo," enčes da bo več sreče z novo kozo.

"Sreča pa bo, ti rečem!" je vpil Likar. "Take mlekarice še ni bilo v mojem hlevu in kdo jo je kupil, te vprašam?"

"I, kdo, ti si jo, Likar, ki znaš izbrati pravo," mu je pritrdil gostilničar Vrag. "Ti si mož za to, pa to, to. Rečem, da take mlekarice še niste imeli pri hiši."

"No, vidiš," momlja Likar in lovi z roko kozarec. Dva je videl pred seboj in ni mogel takoj prijeti za pravega. "Veš, Vrag," mu vpije Likar, "dober človek si, kar je res, je pa res. Naj le kdo reče, da nisi. Edino, kar te kazi, je ime, da boš vedel. Ime si popravi, da bo bolj človeško. Vrag, vrag, kaj se to pravi: vrag?" Kaj je to ime za krščanskega človeka, te vprašam?"

"Siten si postal, Likar," mu reče dobrohotno Vrag. "Morda ne bo napačno, če se odpraviš proti domu. Huda bo tvoja ženiča, ki si se tako dolgo zamočil. Nazadnje bo še meni očitala, da sem te zadrževal. Kaspno je že in še precej ene poti je do žirovnice."

"Saj vem, da bo moja ropotala, ko pridem domov. Naj le, saj ne bo ne prvič ne zadnjič. Ampak odleglo ji bo, ko bo videla, kakšno kozo sem ji privlekel."

"Mislim, da ji bo res odleglo, ko si bo kozo natančno ogledala," hudomušno pripomni Vrag. "Pohvalila te bo, da si dobro izbral."

"Saj vem, da me bo in mi tudi vse odpustila. Menda bo res, kot praviš, da bi ne bilo napačno, če bi se odpravila s kozico proti domu."

"Pa se še kdaj oglasi," mu omeni gostilničar, ko tiplje Likar proti vratom. "Saj bo menda kozo lahko našel v temi, ali naj ti posvetim?"

"Eh, kaj boš svetil, saj vem, kam sem jo privezal. Kaj boš žgal luč?"

"Pazi, da ti kozica ne uide!" mu še zakliče Vrag, ko zapre vrata za Likarjem.

"Primaruha, rad bi poznal žival, ki bi ušla, kadar jo držim jaz enkrat v rokah," godrnja Likar in tava proti hlevu. Tam dotiplje do svoje kože, ki se začne spenjati in skakati na vse kraje, ko se ji bliža Likar.

"Lej jo, avšo, preveč si se spočila, da take počenjaš," ji žuga Likar, ko jo odveže in potegne proti vratom. Kozel, ali kakor je mislil Likar, da je, koza, se pa požene, da bi bil Likar skoro telebnil na tla.

"Oha, kozica," jo tolaži novi gospodar, "le počasi, le počasi, bova že prišla domov. Vidiš jo, prismo, kakšne počenja, ki si je nekoliko oddahnila in nažrla sena. Ampak meni ne boš ušla." Oplazil je žival z gorjačo in jo potegnil nazaj k sebi. Močno mu je nagajala, predno sta bila iz vasi, da ne gre, pa ne gre, mu je kljubovala. Toda Likar je bil kljub obilni in močni pijači trden v rokah in "kozica" mu je ni odnesla.

Boste videli drugič, kako je bilo, ko je njegova žena spoznala, kaj ji je mož pripeljal domov iz Babnega polja.

Shika kaže del Remington-Rand Univac komputerja, ki je bil nedavno postavljen v glavnem uradu St. Clair Savings Association. Prebodene karte pred-

stavljajo račune posameznih strank. Stroj opravlja avtomatično obračunavanje na njih in overovlja preostanek.

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

"Žene, ki bi Baala rodila, ni. Zakaj si, norški, otročnico plašil z njim? Norska je žena, ki veruje. Ti, bogovec, pa si kakor hlapčič krgavi. Ščenca si imel. Samo enkrat je v igri zagrabil prehuho, pa si ga utopil, da si potem mrhovino objokoval. Tako si storil tudi otročnici, papežnici, bogovec iz duha, oholno, norško hlapčee." Mehko sočutje do baronice Judite se je obudilo v bogovcu in je trenutno in nestrno zaželel, da bi že bila ura biblije in bi za bridkost vrnil z veselo vestjo. Z veselo vestjo? Papežnici? Pa s katero? Segel je po knjigi, ki jo je poznal, da je papežniška, norška, polna svečenja in praznih prič. Bral je prečudno o sinu, ki se je rodil iz sestre bratu in sta ga v morje vrgla in ga je ribič v zibelki potegnil na breg in odgojil, da je zrastle, snubil lastno mater, jo spoznal in šel in se sredi morja na skalo prikoval in trpel, dokler mu ni mah obrastel telesa. Potem ga je angel božji odpel in vzel v Rim, da so mu krono v tri gube položili na glavo in ga imenovali Gregorja.

"Norska favela," (Pravljica) je vzklilnil bogovec. "Basni mojega učenika Martiana so bolj verjetne."

Trpko je pripomnil: "A bridke kakor strahote v Knjigi..."

S Suhe je zazvonilo poldan. Na bogovčeva vrata je nekdo pokljukal.

"Odpri!" je zaklical bogovec. Vstopil je Wassermannov Erazem.

"Moj dvanajsti," se je dvignil bogovec; "in Snedčeva hči mu je upalila polt."

"Kaj hočeš?" je vprašal rezko.

"Službo sem zamudil," je dejal trpko mladeč. Bogovec je menil, da govori o jutranji molitvi, in je odvrnil:

"Nisem papežniški, da bi silil vstopiti. Volentium salus non coactorum. (Tistim, ki hočejo, je rešitev, ne onim, ki so prisiljeni). Ne bom sodil, da sam ne bom sojen." Mladeč je dejal mirno:

"Prišel sem z novicami o Luku Knafelju."

Bogovec je planil. Hripavo je vprašal:

"O mojem sinu? Kaj veš o njem?"

Mladi je rekel:

"Ze nekaj tednov vem. Pa sem molčal. Zato sem rekel, da sem stražo zamudil. Bridko je, kar vem."

"Reci," je velel bogovec, "moj sin je umrl."

Trudno je zmajal mladi z glavo:

"Luka Knafelj je pri novih menihih v nemškem Gradcu."

Leden se je prevleklo bogovcu lice. Strast mu je spačila oči:

"Leugest, Schelm!" (Lažeš se, Kljukec) je vzklilnil. "Za mojo ježno besedo si me prišel blaznit. Pojdi, ščenec, upalje-na polt, poberi se k Snedčevi!"

"Here Meister," je rekel mirno Wassermannov, "ali hočeš, da na evangelij prišežem? Ne psuj me. Ze tri mesece in več je Luka Knafelj v Gradcu."

mi je dala novcev. Pojdem na pot in bom videl in izprašal. V štirinajstih dneh se vrnem."

Zmedeno je iskal bogovec v mladčevu lice. Trpel je, še je dvomil in vprašal:

"Ali res nisi dvanajsti?"

Mladeč je prebledel. Ustnice so mu zatrepetale. A niti besede ni rekel, samo okrenil se je in šel proti vratom. Ko je prišel za kljuko, je zaklical bogovec:

"Stoj!"

Erazem je obstal. Bogovec se mu je približal in dejal:

"Ali je čudež, da sem trpek? Kdo naj ume, kar si zvedel: predikantov sin, pa novi menih! Ali se je kdaj prigodilo podobno?"

"Tomažu ljubljanskemu se je prigodilo," je odvrnil hladno Erazem.

"In ti, ali mi res še hočeš s stražo streči?" je vprašal mehkeje bogovec.

"Do smrti," je odvrnil mladeč.

Dolgo sta molčala. Potem je spregovoril Erazem:

"Samo nekaj bi še prosil, preden grem na pot. Samo drobno vrvcio ali krpico z Gertrudine obleke."

"Ne budi duhovine!" je zamrmral bogovec osuplo. Mladenič je rekel:

"Saj je ne budim. Le zato prosim, da bom sam imel mir pred njo."

Mehko je pela njegova beseda. V bogovcu je rastlo ganotje. Polglasno je mrmral:

"Ljubezem... zvesta ko grob, trda ko pekel, ... ogenj... Vse vode sveta ga ne pogase..."

Nemo se je okrenil in stopil k skrinji, ki mu je krila spomine. Odprl je in zajel in ponudil mladcu:

"Vzemil!"

Bila je sveta igračka pokojne Gertrude, "denarnica krščanskih resnic". Mladenič je vzel in si nesel na ustnice. Potem se je sklonil po bogovčevu roko in jo poljubil. Živo je vzdignil težki meč ob sebi in zaklical.

"Fahre wohl, Here Meister. Videl me boš, ko se vrnem iz Gradca."

Preden se je bogovec ovedel, je že mladi zaprl za seboj vrata. Sočutno je gledal bogovec za njim, pomiloval in blagoroval:

"Mlada kri, norška, blazni in blodi, a je srečna."

Veliko ganotje ga je obšlo in je roke razširil in hrepnel:

"In če bom sina izgubil, prekleť naj bo, dvanajsti! Ti pa se mi vrni in blagoslovi te bom: moj edini, moj pravi, moj Gedeon, blagoslovljen!"

Znova mu je pokljukalo na vrata.

Mlada, nizka, sladko polna ženska je vstopila. Bogovec je prebledel, omahnil in strmél. Potem je zajecal, vprašal:

"Agnes? Mein viellieb Gemahel?"

Ni verjel, da vidi. Še je dvomil:

"Agnes, moja žena, moja duhovina!"

Žena je rekla mirno vljudno.

"V Kristu milost! Juta sem."

4

Erazem Wassermannov je stopil v temne grajske stopnice. Na ustih je imel pobožno igračo pokojne bogovčeve hčere. Sredi svoje ljubezni je odrevenel. Živa vonjava in sladka je stala v somraku pred njim dekle njegovih sanj.

"Gertrud viellieb!"

(Dalje prihodnjič)

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

Svetlovna razstava knjig brez slovenske literature

Slovenski znanstvenik in kulturni delavec ki je obiskal "Knjižni sejem" v Frankfurtu, nam je poslal naslednji dopis:

Knjižni sejem v Frankfurtu je največja knjižna razstava na svetu. Njegov pomen narašča od leta do leta. Med letošnjimi slovesnostmi velja omeniti počastitev državnega podpredsednika Indije, filozofa Sarvepalli Rada, krishnapa z mirovno nagrado v cerkvi sv. Pavla. Pravico do razstavljanja imajo samo založbe, poleg tega so dopuščene tudi takozvane "nacionalne" to je kolektivne razstave narodov oz. držav. Na letošnjem sejmu je bilo 1900 razstavljalcev od tega 1140 iz 31 tujih držav in sicer: Argentinijske, Avstrijske, Belgije, Brazilije, Cejlona, Kitajske (Formoza), Danske, Finske, Francije, Velike Britanije, Indije, Izraela, Italije, Japonske, Jugoslavije, Norveške, Kanade, Libanona, Mehike, Norveške, Poljske, Švedske, Švice, Španije, Južne Koreje, Južne Afrike, Čehoslovaške, Madžarske, Sovjetske zveze in Združenih držav. Tako lahko rečemo, da so bili zastopani vsi pomembnejši kulturni narodi po knjigah v lastnih jezikih. Kljub udeležbi Jugoslavije pa knjig slovenske literature nisem mogel razreti, kot da bi bili Slovenci narod brez književne umetnosti, narod brez lastne proze in poezije.

Jugoslavija je nastopala s 4 razstavami. Stojnica št. 707 je nosila naslov "Izdavaško podjetje JUGOSLAVIJA". Tu si videl politično in propagandno literaturo, nekaj jugoslovanske grafike in nekaj publikacij Lek-sikogr. zavoda v Zagrebu, Slovenske knjige ali grafike ni bilo. Druga stojnica je bila kolektivna razstava jugoslovanske knjige, bila je to št. 427 "Bücher aus Jugoslawien." Vsega skupaj so razstavili 125 knjig, med njimi sledeče (po mnenju razstavljalcev) najboljše in najbolj značilne publikacije zadnjega leta: 26 žepnih slovarčkov, 21 turistične literature (vodiče, karte), 15 grafik narodnih noš južnih krajev, 10 Srbskohrvatskih pravopisov, 13 komadov srbske in hrvatske beletristike (in sicer izključno nekvadratne), ostali del so bile knjige za praktične potrebe, vključno modo. To razstavo je v imenu Društva jugosl. založnikov organiziralo zagrebško podjetje Mladost, ki ima menda monopol na take prireditve. Ti gospodje gredo leto za leto na razne mednarodne razstave, pa vendar niso utegnili ali niso hoteli si ogledati razstave drugih narodov, da bi videli in se naučili kaj spada na mednarod-

no razstavo knjig.

Sorazmerno dostojna je bila razstava, ki jo je organizirala Založba Jug. akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Ta je razstavljala izključno publikacije vseh treh akademij, izmed 131 del je bilo 21 publikacij Srbske akademije, 16 publikacij Slovenske akademije, večina pa so tvorile publikacije Jugoslovanske akademije v Zagrebu, torej praktično hrvatske. Toda tudi izbor slovenske znanstvene knjige je bil v primeri z dejansko razpoložljivim materialom zelo boren: Zbornika in nekaj tehnike, reprezentativnega dela ni bilo niti enega.

Ze pred dvema letoma je pisatelj Gruen v ljubljanskem "Razgledih" ožigosal izključitev slovenske knjige iz mednarodnih

sejmov, njegov glas pa je ostal glas vprijočega v puščavi. Lani in letos se je v Frankfurtu ponovilo isto. Zakaj slovenske založbe ne nastopajo samostojno?

Mednarodne razstave so pomembne, ker predstavljajo stvarjalno delo genija naroda v določenem razdobju, zato je treba razstavljati taka najboljša dela. Tak izbor pa zmoroje le strokovno usposobljeni ljudje, ki vedo, kaj je knjiga in njena funkcija v kulturi. Poleg tega pa je potrebno, da na tako razstavo pošljejo kot predstavnika človeka, ki je kulturno zadosti razgledan, da more obiskovalcu tolmačiti kulturo in knjižno delo svojega naroda. Gospodje, ki so razstavo organizirali, so morda dobri strokovnjaki za prodajanje knjig, prav gotovo pa ne vedo, katera je najbolj pomembna in značilna knjiga za kak narod. Če bi to vedeli, bi razstavili vsaj Andrića. Andrića v Frankfurtu ni bilo, čeprav je že več let sve-

domački in se nočeta ločiti od njih. Končno sta na vse to opozorila nekega lokalnega uradnika, ki je hitro ugotovil, da sta oba časnika po pomoti s tobakom kupila tudi obe domačinki.

(Naš ted. Kr.)

Indonezijski Sukarno je postal kar bojevit

Predsednik Indonezije je izjavil, da je "čas osvoboditve Nove Gvineje prišel," vendar nihče ne verjame, da bo v resnici skušal deželo zasesti s silo.

JAKARTA, Indonez. — Indonezijski predsednik Sukarno bi rad vključil nizozemski del Nove Gvineje v svojo republiko, seveda v znamenju narodne edinosti. Nerodno mu hodi pri tem, da okoli 700.000 prebivalcev Nove Gvineje noče v indonezijsko narodno skupnost in trdi, da so samostojen narod. Ob podpiranju Nizozemske so že postavili svojo narodno zastavo in prekrstili svoje narodno ozemlje v Zapadno Papuo. Imajo seveda že tudi kandidata za prvega ministrskega predsednika, ko bo njihova domovina svobodna in neodvisna.

S papuanskim vprašanjem so se pečali tudi v Združenih narodih, vendar ni tam večina bila navdušena za papuansko narodnost in ni hotela glasovati za resolucijo, da imajo Papuanci pravico do samoodločitve. V večini je bilo tudi nekaj novih afriških držav, ki so manjše od Papue, pa so vendarle danes članice ZN, kar postavlja zopet afriško politiko v svojevrstno luč.

Pač pa je večina ZN sklenila poziv na Indonezijo in Nizozemsko, da vprašanje sporne kolonije rešita s sporazumom. Sukarnu ta sklep ni nič všeč, zato je izjavil pred kadeti vojne akademije da je "čas osvoboditve Nove Guineje prišel" in da naj vojaštvo samo še čaka na njegov poziv.

V Jakarti trdijo, da bo verjetno ostalo vse pri junaških Sukarnovih izjavah in pri hvalenosti do afriških držav, ki so njemu na ljubo zatajile načelo o pravici do samoodločbe za gvinejske Papuance.

Bolgarski komunisti šele sedaj čistijo "stalinizem"

SOFIJA, Bolg. — Dasiravno je bolgarska delegacija navdušeno ploskala, ko je Hruščev na zadnjem kongresu mlatil po Stalinu in oboževanju osebnosti, vendar se bolgarskim tovarišem ni nič mudilo, da doma pomedejo s Stalinom in kultom njegove osebe. Šele sedaj se je sestal centralni odbor partije, ki je pometal iz svoje srede vse tiste komuniste, ki so držali s Stalinom.

Najvidnejši med njimi je Crvenkov, svak pokojnega Dimitrova. Crvenkov je užival pri komunistih vse mogoče časti in jih tudi zgubil, pa zopet dobil. Zato ga sedanja njegova usoda ne bo preveč zadela. Mož je star šele 61 let in lahko zopet zleze na vrh, ako mu bo sreča mila. Centralni odbor je seveda navdušeno pozdravil sklepe moskovskega kongresa.

Ameriška časnika kupila po pomoti dve ženi na Novi Gvineji

PORT MORESBY, Nova Gvin. — Na drugače zelo žalostni poti sta spremljala guvernerja Nelsona Rockefellerja na Gvinejo tudi dva ameriška časnika. Tik pred odhodom/ta hotela zamenjati še nekaj tobaka za razne gvinejske domače izdelke.

Po opravljeni kupčiji sta se podala proti letališču, toda opazila sta, da gresta za njima dve

Čudna pot vojaške tajnosti

Živahni komentarji so pospremlili zgodbo, ki so jo ameriški listi objavili iz časov druge svetovne vojne. V začetku leta 1944 so se zahodni zavezniki mrzlično pripravljali na izkrcanje v Normandiji. Vsi podatki v tej zvezi so seveda veljali za največjo vojno skrivnost.

Marca 1944 pa se je na osrednji čičaški pošti odprla v kupu paketov večja pošiljka. Po tleh so se razstresli čudni dokumenti. Pregledalo jih je vsadno poštinih nameščencev, ki so ugotovili, da se vse listine nanašajo na izkrcavalno operacijo "Overlord."

Na kraj nenavadne najdbe so takoj prišli agenti protivohun-ske službe, ki so poštnim uradnikom zabičali, naj čimprej pozabijo, kar so videli ali morda celo prebrali, potem pa je prišla na vrsto naslovljenka. Že na prvem zasliševanju so agenti spoznali, da se dekletu niti ne sanja o rečeh v zvezi s čudno pošiljko na njen naslov. Ni mogla pojasniti, kako se je vse skupaj zgodilo, zato pa je takoj spoznala pisavo na ovitku. Tako so odkrili pošiljateljca. Bil je podoficer ameriške vojske, trenutno v nekem londonskem štabu. Fant se je zmotil pri pisanju naslovov. Psihologi so potrdili verjetnost njegovega pojasnila: ko je pisal naslov na ovitek, je razmišljal o svoji sestri, ki mu je pisala, da je oče bolan. Ves v mislih na svoje je napisal njihov naslov namesto imena in številke neke štabne enote.

MALI OGLASI

Stanovanje oddajo

Delno opremljeno 4-sobno stanovanje s kopalnico oddajo na 1087 E. 64 St. Kličite UT 1-9352. —(234)

Radi bi kupili

hišo za 2 družini v bližini E. 185 St. Kličite KE 1-1466 pred 7. uro zvečer. (237)

Stanovanje se odda

Odda se opremljeno stanovanje, 3 sobe, za dvojico; gorkota, elektrika in garaža. Delno v zameno za čiščenje zdravnikovske urada 3 dni v tednu. Kličite GL 1-3715. (234)

Ženitbena ponudba

Slovenec, 37 let star, obrtnik, sedaj ameriški državljan, se želi seznaniti z dekletom, ki bi si želela ustvariti lasten dom. Ponudbe, po možnosti s sliko, poslati na A.D. pod značko: Sreča in dom. —(237)

Naprodaj

Maytag peč na plin, kot nova, postelja za 2 človeka, kletka za ptička s stojalom. WI 1-3517. (234)

Hiša naprodaj

4 sobe in kopalnica spodaj, velika zgotovljena soba zgoraj, dvojna garaža, plinski furnez, vse ograjeno. Kličite EN 1-1473. —(WTF)

Dom in dohodek

Zelo ugodno, pod sodnijsko ocenitvijo, za \$12.500, 2-družinska hiša, 5 in 5, na 6800 Edna Ave. Moramo prodati, da uredimo zapuščino. Za sestanek kličite YE 2-5044. (236)

V najem

Oddam dve opremljeni, na novo dekorirani sobi s kopalnico, parna gorkota, privatni vhod. Za pojasnila kličite HE 1-0535. —(236)

PASJI BOLNIK — V Zahodnem Berlinu so posebno prijazni do raznih domačih živali. Pred kratkim je "Zveza ljubiteljev mačk" kupila posebno ambulanco "Othello," ki je opremljena z vsem potrebnim za nego in zdravljenje živalskih ljubčkov. Na sliki vidimo ambulanco na postu.

SAMA PAPRIKA! — Na sliki vidimo skupino mladih deklet na posessvu nedaleč od Szegeda na Madžarskem, ko čistijo rdečo papriko. Brez nje ni nobenega okusnega golaža!

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

53

Za ves kolektiv je bila določena zabava s plesom v soboto zvečer in čeprav se je Bregar dolgo mučil s svojo vestjo, se je nazadnje vendarle odločil, da pojde. Silvini vsakodnevni obiski so ga spravili v nemir, ki ga ni mogel več prenašati. Z Nežo vred mu je brez besedi kazala, kje bi moralo biti njegovo mesto in tega tihega in bolečega očitanja enostavno ni mogel več trpeti. Bila je, to prava zarota, ki ga je hotela ograditi od vsega, kar mu je še na beden način pomnilo življenje.

Vrtil je posebno povabilo v roki in pri tem neprestano pogledoval Lidijo, ki je tipkala. V tem zadnjem mesecu se je tudi na njej kazala velika izprememba. Shujšala je in ob obeh se ji pokazale gube, ki jih dotlej ni imela. Celo njeno vedenje je postajalo čudno krhko, živčno, ni se znala več krotiti kot nekoč, ko je ob vsakem času imela na ustnicah lep in priazen nasmech.

Ko je videl, da jemlje pismo iz stroja, je spustil povabilo na mizo in mirno rekel:

— Upam, Lidija, da se nočjo vidiva na zabavi. Mislim, da ste jo zelo potrebni, spremembe na vas so vsak dan bolj vidne. —

Sredi pregibanja so ji prsti obstali na papirju in ko je dvignila obraz proti njemu, je opazil njene začudene, razočarane oči.

— Torej vi mislite iti, tovariš direktor? —

Tudi v njenem glasu je bilo začudenje in razočaranje in v hipu se je znašel v neprijetnem položaju, iz katerega ni videl pametnega izhoda. Spet je segel po povabilu in z njim

nalahno tolkel po mizi. Toda Lidija se je že sklonila nazaj in tiho rekla:

— Mislija sem, da vi ne pojdete. Žena se ne more več dvigniti iz postelje in... zdi se mi, da ji bo zelo težko, če ji boste povedali, da greste. —

Jemala je kuverto iz škatlje in Bregar je videl, da ji prsti čisto na drobno utripajo.

— Tolika sem še človeka, da ji tega ne bom povedal — je rekel trdo. — Še do danes ne razumete, da se ne morem pokopati, da moram tudi jaz imeti oddih, kakor drugi ljudje. Živčen postajam, vsak dan mi prinese isto muko in isti prizor. Tri ure zabave na teden po vsem tem, se mi zdi. —

Devala je pismo v kuverto kakor da ga ne posluša.

Mislil, če ima nekoč koga rad — glas se ji je čudno lomil — če se dva poročita zato, ker se ljubita, potem bi se tista ljubezna morala nekoč pokazati vsaj v topli vdanosti. — mislim. — Žena bi bila srečna, ko bi vedela, da bi mogli na zabavo, pa ste zavoljo nje

V blag spomin
DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA
TER DRAGEGA OČETA

Joseph Petrič

ki je v Gospodu zaspal dne
6. decembra 1959.

Drugo leto Te hladni grob že krije, spomin na Te nam žalosti srce. Bilo je lepše to življenje, ko si med nami bival Ti.

Pa sveta vera nas tolaži, da se enkrat snidemo, kjer ni joka, ne bolesti, v raju tam — nad zvezdami.

Tvoji žalujoči:

MARGARET PETRIČ, soproga
JOSEPH in JOHN, sinova
SOPHIE in VERA, hčeri
in OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O., 6. decembra 1961.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

LINCOLNWOOD — BY OWNER.
3 Twin size bedrms. 2 baths. Bi-level. Sep. din. rm. leading to patio. Air cond. 108x161 corn. fully ind. spcd. In \$30's. 4465 LUNT. After 5 P.M. — all day week-ends. OR 3-7563.

NORTH RIVERSIDE — BY OWNER.
4 bedroom Cape Cod. 2 baths. Many closets. W-W crptg. in liv. din. rm. area. Washer, dryer. Lot 50x25. Fruit trees. Nr. public & paroc. schs. \$27,000. HI. 7-2863. (235)

HAZEL CREST — BY OWNER.
4 yr. brick. 3 bedrooms. Fin. rec. rm. Park across st. \$17,500. Nr. public & paroc. schools. Will trade for income property. BE. 3-4130. (234)

HOUSEHOLD HELP

COOK—LIGHT HOUSEWORK.
Woman 30 to 45 yrs. Other help employed. Must love children. Good home. Own room, bath, TV. Top salary. Ref. req. Write or phone. Mrs. Phillip F. Vogel, 317 E. Acacia Rd., Milwaukee, Wis. FL 2-8428. (235)

EXPERIENCED GIRL for Downstairs Cleaning and Serving. Large home in Lake Forest. Other help. Live in. Own room. References required. CEDAR 4-0075. (234)

HOUSEHOLD HELP
COUPLES

COUPLE
For residence on South Side. 2 in family. Stay. Own quarters. DO. 3-4843. (234)

ostali doma, da bi spremljali še njene zadnje utripe. Saj nazadnje. —

Nenadoma je utihnila, skoraj skočila s stola in se obrnila proti svoji sobici. V istem hipu se je iz naslonjača pognal tudi Bregar in ji zastavil pot.

— Čujte, Lidija. —

Hotel je biti oster, hotel ji je povedati, da ne trpi, da Nataša vlačí vedno na dan, da v pisarni želi na dom pozabiti, toda ko ji je pogledal v obraz, se je zmedel. Lidija je jokala.

— Oprostite — je rekel trpko. Zelo sem si želel, ko bi tudi vi prišli. Oba sva malce zabave potrebna. Trudna sva, trudna tega prekletega življenja. Tudi stroj se obteče in je potreben oddiha. —

Nato se je vrnil k mizi in jo pustil oditi.

Po nekaj minutah se je vrnila. Videl je, da si je nalahno napudrala obraz in zdaj je bil videti še bolj bel kakor je bil prej. Obstala je pri omari s stekleno steno, obnašanje je bilo pol kesa in pol velike žalosti.

— Ali ste užaljeni, tovariš direktor? — je dihnila.

— Pozabljen — je gohtnil.

— Vsak človek si življenje ureja pač po svoje. Zenska ste in čutite po žensko. —

Čutil se je vendar prizadega.

— Če se boste premislili — za vsak slučaj bom eno mesto pri svoji mizi hranil tudi za vas. —

Ni je upal pogledati.

Domov je odšla pred njim, kar se je redkokdaj zgodilo. Ko je ostal sam in z mrtvim pogledom polzel po stvarih na njeni mizi, se je čutil ponižanega. Da, to je, kar pri njej ni mogel trpeti. Vedno ga je spominjala na Natašo in na njegove dolžnosti in vse njeno čutenje je bilo tako žensko, tako prozorno, da mu je v resnici povzročalo muko. Vali je bila v tem njeno pravo nasprotje. Bila je ženska samo v svojih sebičnih odnosih, za druge se ni brigala.

Kakor je bil do tega hipa sam nase nejevoljen, ker je vabil tudi Vali — povabila se je tako rekoč sama — tako se mu je zdaj zdelo, da je naredil prav. Obstal bi sam. In ko je zaklepal vrata, se mu je Lidijino očitanje znova zazdelo trdo in nemogoče. Vendar je brez prave volje koračil po stopnicah, upanje po lepem večeru je splavalo po vodi.

Silve ni bilo več, ko je prišel domov in to mu je vzelo vsaj nekaj teže. Nataša je bila videti zmučena in njen tihi glasek, s katerim ga je sprejela, mu je zagomazal po vseh udihih.

— Kako se počutiš, dragica? —

Naravnost do ogabnosti natančno je poznal svoje vsakdanje vprašanje. Tudi odgovor nanj je že vedel sam. Bliža se pač konec, dragi. Toda Nataša tega ni rekla.

— Silva se bo v soboto poročila civilno, v nedeljo bosta šla z Viktorjem na Brezje, kjer se bosta poročila še v cerkvi — je rekla. Mučila se je z nasmehom.

Kako čudno trd smeh ima, je pomislil. V tem suhem obrazu so ji zobje postali docela nemogoči.

Samo civilno bi se Silva nikoli ne hotela poročiti — je rekel v zadregi. — Ona še vedno misli, da ljubezen dobi večnostni obraz samo v cerkveni ceremoniji. Tako smo bili nekoč pač vsi navajeni. Tradicija, ki ji je novi čas že spodmaknil tla. —

Nataša mu ni odgovorila in bilo mu je prav, da ga je Neža klicala k večerji.

Odšel je malo po osmi uri.

Neži je v kuhinji povedal, da kot direktor more iti. Gledala je mimo njega, v visoko kredenco, kjer se je odbijala luč od steklenih vrat.

— Nataša se mi zdi danes veliko slabša, gospod Bregar — je rekla zamolko. — Bolečine, ki so se pojavile popoldne so slabo znamenje. —

— Čujte Neža, ljudi ne morem pustiti na cedilu. Moram se pokazati. Vsaj pokazati. Če bi se vam zdelo, da se ji stanje res slabša — v dobrih petih minutah pridete lahko do mene. Prireditev bo v hotelu Svoboda. Povejte vratarju, da me pokliče, sicer pa mu bom tudi sam povedal, da me o vašem prihodu takoj obvesti. Nataša ne morem povedati kakor vam. Zanj sem na seji, saj razumete. —

Od Nataše se je bal posloviti.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

MODEL FOOD MARKET

445 East 200 Street

KE 1-7447

ima vedno na razpolago:

prvoklasno sveže meso — domače riževe in krvave klobase — prekajene mesene klobase — želodce — grocerijo vseh vrst in zelenjavo.

PRESKRIBITE SE ŽE SEDAJ ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

RAZPIS SLUŽBE

Slovenska Delavska Dvorana, 10814 Prince Ave.

razpisuje

SLUŽBO OSKRBNIKA.

Prednost imajo delničarji. Vse prošnje morajo biti poslani najkasneje do 10. decembra tajniku slovenskega Delavskega doma.

A. MIKLAČIČ, tajnik

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

Henderson 1-2088

KEMORE 1-5306

Moderno podjetje — Zmerne cene

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobi še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu hoste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

mesto in država

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

mesto in država

V BLAG SPOMIN
OB PRVI OBLETNICI
NAŠ PRELJUBI SOPROG, OČE
IN STARI OČE

Gašper Mlakar

je v Gospodu zaspal dne
4. decembra 1960.

Zivljenje naše kratko je, končal si svoje romanje. Odšel med zvezde v pravi dom, kjer zdaj prebivaš z Jezusom.

Hudo nam je, strašno hudo, a vendar vdano upamo, da vsi se bomo spet sešli pri Bogu v srečni večnosti.

Tvoji žalujoči:

soproga MARY,
hčere, njihove družine in brat.
Cleveland, 6. dec. 1961.

Mi smo edini Super Valu Super Market na E. 185th St.

Poslužite se ugodnosti veletržne kakovosti
posrežbe in cen!

Za zanesljive prihranke prečitajte naslednje:

BEDRCA IN PRSI SVEŽIH, MLADIH KOKOSI	39¢ lb.
SUGARDALE POL-BREZKOSTNE PREKAJENE SUNKE	59¢ lb.
U.S. ODLICNI SIRLOIN STEJKI	89¢ lb.
SUN SWEET ČESPLJEV SOK	38¢ kvart
CONTADINA KONZ. BRESKVE 2½ doza	4 za \$1.00
CAMPBELL'S KURJA JUHA z rezanci ali rižem	6 za 95¢
CAMPBELL'S PARADIŽNIKOVA JUHA	10¢
SHURFRESH MARGARINA	2 za 39¢
SHURFRESH SALTINE KRAKERCE	1 lb. škatlja 19¢
CARNATION KOND. MLEKO	4 vel. doze 59¢
SNOW DRIFT RASTLINSKA MAST	3 lb. doza 69¢
SUPERFINE KAVA V ZRNÜ	1 lb. 49¢
BEECHNUT KAVA	2 lb. doza \$1.09
NORTHERN TOALETNI PAPIR	4 zvitki 29¢
SPARTAN MASLO	1 lb. 63¢
ZMLETI SLADKOR	5 lb. 49¢
MOKA VSEH VRST	5 lb. 49¢
"PECAN" OREHOVA JEDRCA	1 lb. 99¢
BANANE	1 lb. 9¢

Poskusite naše domače prekajene klobase,
želodce, riževe in krvave klobase

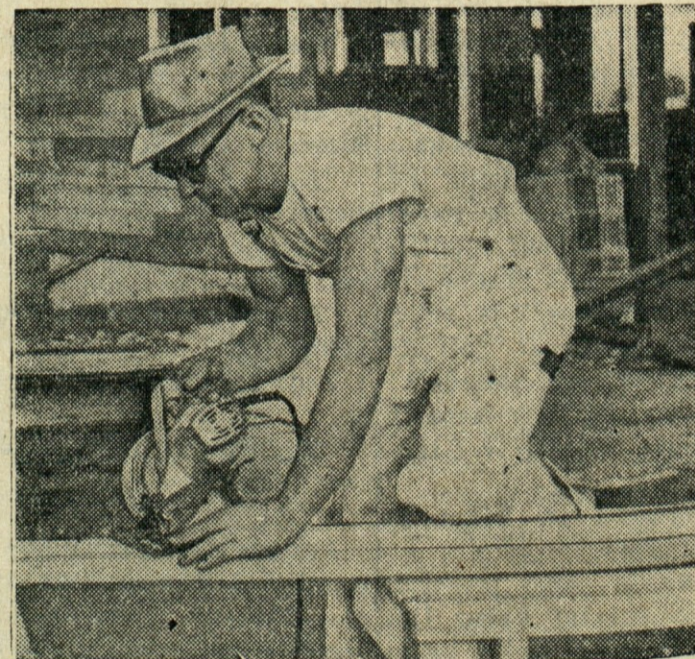
PAZITE NA NAŠE OGLASE OB SREDAH V PRESSU
IN OB ČETRTHIH V PLAIN DEALERJU.

EDWARD PLANISEK, lastnik

**STANDARD
SUPER VALU MARKET**

854 E. 185 St.

IV 1-5686

ODLOČNOST IN PODJETNOST — Leonard Stuhr v Turner, Ore., je star 43 let in slep, vendar se je lotil gradnje lastnega doma. Na sliki ga vidimo, ko z električno žago pripravlja les. Pri delu mu od časa do časa pomaga 15 let stari sin Billy. Pred oslepitvijo se Stuhr ni nikdar ukvarjal s takim poslom.